

Handreiking voor declaranten voor de overgang AGS naar DMS 4.1

Introductie: van GPA/SPA naar DMS 4.1

Dit document dient ter aanvulling op het document van AGS naar DMS 4.0.

Het is heel belangrijk dat aangevers zich realiseren dat ook de overgang naar DMS 4.1 niet alleen een 'softwareding' is. Je zult als aangever op andere momenten informatie moeten aanleveren, de Douane op andere dan wel extra momenten moeten informeren en je zult met je opdrachtgevers moeten organiseren dat zij de benodigde informatie aanleveren. Deze zaken hebben alleen invloed op het gehele aangifte en logistieke proces.

Ter aanvulling op de handreiking AGS naar DMS 4.0 van de brancheverenigingen Fenex en evofenedex, is deze handreiking opgesteld. Buiten de reeds gemelde wijzigingen verandert er voor GPA/SPA een aantal extra zaken in de overgang naar DMS 4.1.

Dit document is een samenvatting van verschillende bronnen. Het zal in grote lijnen de volgende onderwerpen behandelen:

1. Wijze van plaatsen onder de vereenvoudiging
 - 1.A De hoeveelheid informatie die aangeleverd moet worden in een aanbrengbericht
 - 1.B Ketenregeling
 - 1.C Voorraad auditfile
2. Tijdsperiode indienen aanvullende aangifte
 - 2.A Douaneschuld
3. Entrepot
4. Vertegenwoordiging.
5. Portbase + DIN/DEN

Tevens is er een FAQ 4.1 opgenomen.

Deze handreiking is wat de titel zegt: een handreiking. Geen werkinstructie, geen compleet naslagwerk, geen document waarmee je als aangever naar de Douane toe een standpunt kunt verdedigen. Als aangever ben je er zelf verantwoordelijk voor om je bekend te maken met alle relevante wijzigingen en deze te verwerken in je aangiftepraktijk. De bedoeling van dit document is je daarbij op weg te helpen.

Op welke vereenvoudigingen heeft dit invloed?

De overgang van GPA/SPA naar DMS 4.1 betreft een wijziging voor alle vereenvoudiging van de regelingen waarvoor een inschrijving in de administratie geldt (voormalig maandaangifte domproc):

- In het vrije verkeer brengen
- Douane-entrepot
- Tijdelijke invoer
- Bijzondere bestemming
- Actieve veredeling
- Passieve veredeling
- Uitvoer
- Wederuitvoer

1. Wijze van plaatsen onder de vereenvoudiging

Zoals in de handreiking AGS naar DMS is aangegeven, ligt de grondslag van al deze wijzigingen in het DWU¹ met bijbehorende Gedelegeerde en Uitvoeringsverordening en specifiek in de Bijlage B van laatste genoemde verordeningen²³.

In deze verordeningen staat onder andere vermeld dat er voor de vereenvoudigde aangifte een aanbrenghbericht gestuurd moet worden. Met andere woorden: Op het moment van plaatsen onder de regeling moet de Douane worden geïnformeerd. De Douane kan hierop besluiten de goederen wel of niet te onderwerpen aan een controle. Dit is een zéér grote wijziging in het logistieke proces!

Dit aanbrengen gebeurt door het indienen van een standaard aanbrenghbericht voor iedere afzonderlijke inschrijving in de administratie. Het aanbrenghbericht bevat een voorgeschreven dataset en moet elektronisch worden gedaan in DMS.

Vergunninghouders IAA kunnen op verzoek een ontheffing krijgen voor het aanbrengen van de goederen bij de Douane als zij aan bepaalde voorwaarden voldoen. De voorwaarden voor verlenen van ontheffing zijn:

- de aangever is een AEO-vergunninghouder voor Douanevereenvoudigingen;
- de aard van de goederen en de goederenstroom van de betrokken goederen rechtvaardigen ontheffing van aanbrengen en zijn bekend bij de Douane;
- de Douane heeft toegang tot alle informatie die zij nodig acht om, indien nodig, de goederen te controleren;
- op het moment van de inschrijving in de administratie zijn de goederen niet langer onderhevig aan verboden of beperkingen, tenzij in de vergunning anders is bepaald⁴.

In Nederland wordt ontheffing in principe alleen verleend als sprake is van een zogenaamde ketenregeling.

Let op: ook als ontheffing is verleend voor het aanbrengen, moet de vergunninghouder toch in staat zijn op verzoek van de Douane de goederen alsnog aan te brengen.

a. De hoeveelheid informatie die aangeleverd moet worden in een aanbrenghbericht

Op dit moment kan het bedrijfsleven uit twee soorten aanbrenghberichten kiezen:

- “Minimum” aanbrenghbericht, uitgebreide dataset
- “Maximum” zeer uitgebreide dataset

Beide aanbrenghberichten bevatten vrij veel gegevens. Hierbij moet niet alleen gedacht worden aan gegevens die nodig zijn voor het toepassen van de regeling, zoals colli, gewicht, verpakkingskenmerken, houder van de vergunning, locatie goederen en voorafgaande regeling.

Nieuw zijn gegevens zoals (de mogelijke) tiencijferige goederencode, land van oorsprong en bescheidcodes (BTI, Y-codes en Nationale bescheiden zoals codes met betrekking tot PD keuring).

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A02013R0952-20200101>

² https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2021/234/oj

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32021R0235>

Buiten de verplichting tot aanbrengen, is het tijdig beschikbaar hebben van de gevraagde gegevens voor het kunnen doen van een aanbrengbericht ook een belangrijke verandering.

Het aanbrengbericht maximum, verplicht voor de ketenregeling, bevat een aantal extra gegevens zoals netto gewicht en land van vertrek (country of dispatch).

b. Ketenregeling⁴

Een deel van de huidige vergunninghouders geeft goederen aan voor opeenvolgende Douaneregelingen en maakt voor iedere aangifte gebruik van de procedure IIAA ketenregeling. Als de hele goederenstroom te volgen is in één enkele administratie⁵, dan is het mogelijk de aard van de goederen en de goederenstroom vast te stellen aan het begin van die keten en die goederen daarna aan de hand van vastleggingen in de administratie, de aanvullende aangiften en de auditfile voorraad te volgen. Er moet worden aangebracht bij de eerste schakel in de keten, bij opvolgende schakels in de keten hoeven de goederen niet opnieuw te worden aangebracht.

Om de ketenregeling te kunnen toepassen, geldt één zeer belangrijke voorwaarde: Bij de eerste schakel moet de aangever voldoende gegevens en/of bescheiden overleggen om controles die uitgevoerd moeten worden bij de latere schakels uit te kunnen voeren.

Daarnaast kan het in uitzonderlijke situaties voorkomen dat een bedrijf toch verplicht wordt om goederen bij latere schakels aan te brengen. Groot voordeel van de ketenregeling is dat eventuele fysieke controles worden uitgevoerd op een logistiek rustmoment (bij aankomst van de goederen bij 1e schakel).

Als voorbeeld een veelvoorkomende keten

Goederen komen met de regeling Douanevervoer aan bij de opslaglocatie van een Douane-entrepot. De goederen worden door inschrijving in de administratie geplaatst onder de regeling Douane-entrepot en na verloop van tijd door inschrijving in de administratie in het vrije verkeer gebracht. Door bij plaatsing in het Douane-entrepot de goederen aan te brengen, is het mogelijk de aard van de goederen vast te stellen en is het niet langer nodig de goederen aan te brengen als de goederen in het vrije verkeer gebracht worden.

c. Audit voorraad file⁶

Als de hele goederenstroom te volgen is in één enkele administratie, dan is het mogelijk de aard van de goederen en de goederenstroom vast te stellen aan het begin van die keten en die goederen daarna aan de hand van vastleggingen in de administratie, de aanvullende aangiften en de auditfile voorraad te volgen.

⁴ <https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/infodoc-aangiftdiensten-iaa-do7301z3fd.pdf>

⁵ Deze administratie mag uit meerdere systemen bestaan, mits deze met interfaces met elkaar in verbinding staan.

⁶ <https://webinars.onlineseminar.com/douanenl/attachments/182fbf43-2fc4-4216-8534-e42721bc1666/8d079f32-6ccf-486d-916e-8bf80cb22e3f>

Douane Auditfile Voorraad Standaard is een voor de Nederlandse Douane ontwikkelde standaard voor het verzamelen van audit gegevens, met als basis de internationale standaard ISO 21378:2019 (ook wel Audit Data Collection standaard genoemd).⁷ De auditfile voorraad is dus op dit moment nog een Nederlands product, gebaseerd op de extensie die wordt ontwikkeld in ISO verband.

De auditfile voorraad bestaat uit 26 losse tabellen, met uiteraard de standaard structuur. Deze komen uit de bedrijfsadministratie. Deze administratie kan uit verschillende systemen bestaan, bijvoorbeeld een Enterprise Resource Planning (ERP) voor de financiële administratie, een Warehouse Management System (WMS) voor de voorraaddetails en een Douaneaangiften Management Systeem (DMS) voor de Douane-gegevens. De tabellen mogen / kunnen uit verschillende systemen komen, mits relatie, zoals beschreven in de documentatie, behouden blijft. Dus als voorbeeld:

- voorraadmutaties uit WMS
- invoice-informatie uit ERP
- Douane-aangiftenummers uit het DMS

2. Tijdsperiode indien aanvullende aangifte

De procedure IAA bestaat uit maximaal drie hoofdelementen:

1. De goederen moeten worden aangebracht bij de Douane
2. De goederen moeten worden ingeschreven in de administratie van de aangever
3. Er moet een aanvullende aangifte worden gedaan

Tussen deze drie elementen bestaat een één op één op één relatie. Dit betekent dat voor iedere inschrijving in de administratie een aanbrengbericht en een aanvullende aangifte gedaan moet worden en dat deze elementen met elkaar te verbinden zijn.

De aanvullende aangifte bij IAA heeft in Nederland een periodiek karakter. Dit betekent dat tien dagen na het einde van een vooraf vastgestelde periode (tijdvak) in één keer alle aanvullende aangiften gedaan moeten worden voor alle goederen die tijdens dat tijdvak zijn ingeschreven in de administratie. Iedere aanvullende aangifte heeft betrekking op één inschrijving in de administratie.

In Nederland is het tijdvak vastgesteld op één kalenderdag. Voor alle goederen die worden ingeschreven in de administratie op bijvoorbeeld 1 januari 2023, moeten de aanvullende aangiften ingediend worden (uiterlijk) op 11 januari 2023. Dat betekent dus dat een aangever IAA elke werkdag een aanvullende aangifte in moet dienen, in plaats van één keer per maand.

a. Douaneschuld⁸

Er is één maandkrediet verbonden aan DMS. Dus zowel aan DMS 4.0 als aan DMS 4.1. De Douane boekt de schuld per aanvullende aangifte af van het maandkrediet, per gespecificeerde UTB. Er wordt uitstel tot betaling verleend tot 15e dag van de volgende maand. De betaling moet maandelijks plaatsvinden op de mededeling afloop maandkrediet. Procedureel en technisch is deze werkwijze gelijk aan AGS normale aangifteprocedure.

Let op! Dit zal gevolgen hebben voor jouw (klanten hun) cashflow.

⁷ <https://www.digitect.nl/producten/douane-auditfile-voorraad-standaard#:~:text=Douane%20Auditfile%20Voorraad%20Standaard%20is,Audit%20Data%20Collection%20standaard%20genoemd>).

⁸ <https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/veel-gest-vragen-webinair-2104-ags-naar-dms-do7321z4fd.pdf>

3. Entrepot

Zoals met alle regelingen, kan de aangever besluiten een normale aangifte te doen, of gebruik te maken van zijn vergunning Inschrijving in de Administratie.⁹

De aangifteprocedures zijn in het EU datamodel onderverdeeld in groepen. Opslag (kolom H2) is daar onder de groep 'invoerregelingen' ingedeeld. 'Invoer' bestaat dan uit de kolommen H1 t/m H7 en I1 en I2. Elk voor een bepaalde Douaneprocedure die met invoer te maken heeft. Invoer is in die zin dan ook ruimer dan alleen in het vrije verkeer brengen (bijvoorbeeld opslag en Passieve veredeling). Het aanbrengbericht IIAA voor al deze invoerregelingen valt onder kolom I2.¹⁰

Op hetzelfde moment dat je de goederen aanbrengt, moet je ze aangeven. Dat doe je door de goederen in te schrijven in jouw administratie. De gegevens die in een aangifte tot plaatsing in een Douane-entrepot moeten staan, vind je in bijlage B bij de Gedelegeerde Verordening bij het Douanewetboek van de Unie⁽²⁾, in kolom H2) met nationale aanvullingen volgens de Algemene Douaneregeling¹¹.

Bij de vereenvoudigde aangifte om goederen onder de regeling Douane-entrepot te plaatsen, hoeft géén aanvullende aangifte gedaan te worden.

Let op!! De gegevens die nodig zijn voor de tot plaatsing in een Douane-entrepot, moeten wél in de administratie beschikbaar zijn ten tijde van het aanbrengen.

4. Vertegenwoordiging¹²

In het document van de Douane, zie voetnoot 10 voor de bron vermelding, worden vier scenario's gegeven. Voor de leesbaarheid van dit document worden hieronder zéér beknopt de scenario's aangehaald. Voor een uitgebreid scenario en toelichting, verwijzen wij naar het bron document.

1. De vergunninghouder als indirect vertegenwoordiger

Bij indirecte vertegenwoordiging is wettelijk gezien de vertegenwoordiger de aangever. De indirect vertegenwoordiger heeft de vergunning IIAA en voldoet aan alle vergunningvoorwaarden. De inschrijving gebeurt in de eigen administratie van de aangever, ongeacht het aantal personen dat indirect wordt vertegenwoordigd. De indirect vertegenwoordiger brengt de goederen aan en doet de aanvullende aangifte.

Conclusie: Deze vorm van vertegenwoordiging is mogelijk.

Bijzonderheid: Zowel de aangever als de persoon voor wiens rekening de aangifte wordt gedaan (de indirect vertegenwoordigde) zullen schuldenaar zijn.

2. Vergunninghouder als directe vertegenwoordiger

Bij directe vertegenwoordiging is wettelijk gezien de vertegenwoordigde persoon de aangever. Als een vertegenwoordiger voor bijvoorbeeld tien klanten wil optreden als direct vertegenwoordiger, dan moeten de administraties van deze tien klanten vooraf worden goedgekeurd. Daarnaast zal de vertegenwoordiger real-time en online toegang moeten hebben tot elke administratie.

Conclusie: In theorie is deze vorm van directe vertegenwoordiging mogelijk.

⁹ De gegevens van een I2a aangifte dienen gelijk te zijn aan de H2 aangifte.

¹⁰ <https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/informatiedocument-aangiftediensten-IIAA-plaatsing-douane-entrepot-do7311z3fd.pdf>

¹¹ <https://wetten.overheid.nl/zoeken/zoekresultaat/rs/2,3,4/titel/algemene%20douaneregeling/titelf/1/tekstf/1/d/15-07-2022/dx/0>

¹² <https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/infodoc-aangiftediensten-iaa-do7301z3fd.pdf>

Bijzonderheid: In de praktijk heeft deze vorm van vertegenwoordiging heel veel haken en ogen en zal moeilijk te verkrijgen zijn.

3. Vergunninghouder wil indirect vertegenwoordiger inschakelen

Een indirect vertegenwoordiger doet namens iemand anders een Douaneaangifte, hij doet dat op zijn eigen naam als aangever en niet in de naam van een ander. Als een persoon die een aangifte doet de voordelen wil benutten van een vereenvoudiging, dan moet hij zelf aan de vereiste voorwaarden voldoen en niet de importeur namens wie hij handelt.

Conclusie: Deze vorm van vertegenwoordiging is niet mogelijk.

4. Vergunninghouder wil direct vertegenwoordiger inschakelen

De importeur heeft de vergunning IIAA en voldoet aan alle vergunningvoorwaarden, de inschrijving vindt plaats in zijn administratie en hij is de aangever. De importeur heeft iemand ingehuurd om namens hem en voor zijn rekening bepaalde (douane)activiteiten te verrichten, zoals bijvoorbeeld het indienen van de aanvullende aangifte.

Conclusie: Deze vorm van vertegenwoordiging is mogelijk.

5. Portbase, container vrijgave bericht en DIN/DEN¹³

Portbase ondersteunt het sturen van aanbrenghberichten na aankomst van het schip voor in AGS/DMS gedane voorafaangiften. Bij inschrijving in de administratie is het niet mogelijk aan te geven voordat de goederen worden aangebracht. De inschrijving in de administratie kan pas gedaan worden als het schip er is (dit kan dus in het weekend zijn). Met een H2 aangifte kan je wel een vooraf-aangifte doen, aldus voordat het schip is aangekomen. Bedrijven die AEO-gecertificeerd zijn, krijgen voor aankomst al bericht of de goederen in een controle vallen. De locatie waar de goederen binnenkomen in de EU moet wel worden opgenomen in de entrepot vergunning. Ditzelfde geldt voor aanbrengen. Omdat Portbase niet kan beoordelen of en wanneer je de inschrijving hebt gedaan, kan ze ook niet een aanbrenghbericht versturen¹¹.

Het CVB is ook van toepassing op de aanbrenghberichten. Dit betekent dat een aanbrenghbericht niet geaccepteerd wordt en de goederen niet worden vrijgegeven als de gegevens in het aanbrenghbericht niet overeenkomen met de gegevens in de ATO. Net als bij de normale procedure vindt matching plaats op juiste verwijzing naar de voorafgaande regelingen op aantal colli en/of gewicht.

De DIN/DEN procedure kan gebruikt worden totdat een bedrijf over is naar DMS. Vanaf dat moment moet in beginsel altijd worden aangebracht in DMS. Aanbrengen kan met de standaard dataset of – bij ketenregeling en bij in het vrije verkeer brengen – met de uitgebreide dataset. Na de overgang naar DMS zal in veel meer gevallen moeten worden aangebracht dan in de huidige situatie.

Na vrijgave van het aanbrenghbericht, kan middels het verkregen MRN de zending in Portbase worden verwerkt. *Belangrijk is wel dat de locaties voor het plaatsen onder de regeling in de vergunning staan vermeld. Dit laatste geldt niet alleen voor de DIN/DEN, maar voor alle regelingen.*

¹³ <https://download.belastingdienst.nl/douane/docs/veel-gest-vragen-webinair-2104-ags-naar-dms-do7321z4fd.pdf>